

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U003649

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-11-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кононець Наталія Вікторівна

2. Kononets Nataliia Viktorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 01.04.10

Назва наукової спеціальності: Фізика напівпровідників і діелектриків

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-10-2018

Спеціальність за освітою: Фізика та астрономія

Місце роботи здобувача: Інститут сцинтиляційних матеріалів НАН України

Код за ЄДРПОУ: 23756522

Місцезнаходження: просп. Науки, 60, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61072, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.169.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут монокристалів НАН України

Код за ЄДРПОУ: 00210217

Місцезнаходження: просп. Науки, 60, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61072, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут сцинтиляційних матеріалів НАН України

Код за ЄДРПОУ: 23756522

Місцезнаходження: просп. Науки, 60, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61072, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 29.31.23

Тема дисертації:

1. Процеси міграції енергії електронного збудження в нанокристалах боратів та фосфатів з різною анізотропією розташування регулярних іонів
2. The processes of electron excitation energy migration in borate and phosphate nanocrystals with different anisotropy of arrangement of regular ions

Реферат:

1. Встановлено вплив розмірності системи регулярних рідкісноземельних іонів на процеси міграції енергії електронних збуджень в нанокристалах $\text{ReMgB}_5\text{O}_{10}$, $\text{ReAl}_2.07(\text{B}_4\text{O}_{10})\text{O}_{0.6}$, $\text{ReAl}_3(\text{BO}_3)_4$, RePO_4 , ReP_3O_9 (Re = Eu, La, Nd). Показано, що в нанокристалах $\text{EuMgB}_5\text{O}_{10}$ міграція енергії відбувається виключно вздовж ланцюжків іонів Eu^{3+} . Для нанокристалів $\text{EuAl}_2.07(\text{B}_4\text{O}_{10})\text{O}_{0.6}$ та $\text{EuAl}_3(\text{BO}_3)_4$ встановлено, що, незважаючи на менші відстані між сусідніми іонами Eu^{3+} - Eu^{3+} у нанокристалах $\text{EuAl}_2.07(\text{B}_4\text{O}_{10})\text{O}_{0.6}$, міграція енергії призводить до більш слабкого гасіння люмінесценції, що обумовлено різною розмірністю систем рідкісноземельних іонів в цих нанокристалах. Дослідження, проведені для нанокристалів EuPO_4 та EuP_3O_9 , показали що, тоді як для EuPO_4 міграція енергії може відбуватися як за участі диполь-дипольної, так і обмінної взаємодії, для нанокристалів EuP_3O_9 міграція енергії відбувається за участю обмінної взаємодії у всьому досліджуваному діапазоні температур (10 - 293 K). На прикладі нанокристалів EuPO_4 різних розмірів

(10 нм та 100 нм), було показано, що зменшення розміру нанокристалів призводить до сповільнення процесів міграції енергії електронних збуджень внаслідок модифікації низькочастотних фононних спектрів нанокристала.

2. The influence of the dimensionality of the system of regular rare earth ions on the processes of electron excitation energy migration in $\text{ReMgB}_5\text{O}_{10}$, $\text{ReAl}_2.07(\text{B}_4\text{O}_{10})\text{O}_{0.6}$, $\text{ReAl}_3(\text{BO}_3)_4$, RePO_4 , ReP_3O_9 (Re = Eu, La, Nd) nanocrystals was determined. It was shown that energy migration in $\text{EuMgB}_5\text{O}_{10}$ nanocrystals occurs strictly along the Eu^{3+} ion chains. For $\text{EuAl}_2.07(\text{B}_4\text{O}_{10})\text{O}_{0.6}$ and $\text{EuAl}_3(\text{BO}_3)_4$ nanocrystals it was determined that despite the shorter distances between adjacent Eu^{3+} - Eu^{3+} ions in $\text{EuAl}_2.07(\text{B}_4\text{O}_{10})\text{O}_{0.6}$ nanocrystals, energy migration leads to less pronounced luminescence quenching due to the different dimensionality of systems of rare earth ions in these nanocrystals. Studies carried out for EuPO_4 and EuP_3O_9 nanocrystals have shown that while for EuPO_4 energy migration can occur both with the participation of dipole-dipole and exchange interaction, for EuP_3O_9 energy migration takes place by exchange interaction in all the studied range of temperatures (10 - 293 K). Using EuPO_4 nanocrystals of different sizes (10 nm and 100 nm), it was shown that decrease in the size of nanocrystals leads to the slowdown in the processes of migration of electron excitation energy due to modification of low-frequency phonon spectra of nanocrystal.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малюкін Юрій Вікторович

2. Malyukin Yuriy Viktorovych

Кваліфікація: д. ф.-м. н., 01.04.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сіпатов Олександр Юрійович
2. Sipatov Oleksander Yuriyovuch

Кваліфікація: д. ф.-м. н., 01.04.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ламонова Карина Валентинівна
2. Lamonova Karina Valentunivna

Кваліфікація: д. ф.-м. н., 01.04.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Толмачов Олександр Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Толмачов Олександр Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.